

Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry.
c/o puheenjohtaja Keijo Rantanen
Valkoseläntie 9
37120 Nokia
050 574 9064
nokianluonto@gmail.com

22.04.2025

Diaarinumero
(NOK/233/2024)

Nokian kaupunki
Kaupunkikehityspalveluiden kirjaamo
kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi

ASIA Muistutus Alumiinitie 1:n asemakaavan ja asemakaavan muutosluonnokseen Nokian Uusikylässä kiinteistöllä 536-15-67-2. Alueen omistaja on Purso Oy. DRNO (NOK/233/2024)

Lausumme Alumiinitie 1:n asemakaavaehdotuksesta muistutuksenamme seuraavaa sen lisäksi, mitä olemme lausuneet hankkeesta asemakaavan osallistumis- ja arvointisuunnitelmasta 26.9.2024 ja asemakaavaluonnoksesta 28.10.2024.

Alumiinitie 1:n asemakaavaehdotus ei ole oleellisilta osin parantunut asemakaavan luonnosvaiheesta.

1. Alumiinitie 1:n asemakaavaehdotusta ei voi hyväksyä maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain määräysten vastaisina.

Perusteluina esitämme alla kerrotut asemakaavaehdotuksen MRL:n 54 § ja 55 § sekä luonnonsuojelulain vastaiset esitykset ja suunnitelman puutteet.

Asemakaavaehdotuksen karttaliitteestä puuttuvat MRL:n asemakaavoitukselta edellyttämä suunnitelma rakennusten ja teiden sijoittelusta. Näin ollen suunnitellun rakentamisen kaikkia vaikutuksia ja seurauksia on mahdotonta arvioida.

Pidämme moitittavana sitä, että uhanalaisen vaarantuneen (VU) liito-oravan elinympäristöjen säilymisen lakisääteisiä veloitteita ei ole esitetty luonnonsuojelulain 39 §, 49 § ja 78 § edellyttämällä tavalla. Luonnonsuojelulailla suojeltujen lepakoiden lisäinventoinnit ovat tekemättä. Molemmat lajit ovat Euroopan Unionin tiukasti suojeltavia eliölajeja.

Ympäristömelua koskevien vaikutusten arviointi on puutteellista ja suunnitelma hulevesien järjestämisestä on riittämätöntä. Kaavaehdotuksessa ei ole esitetty suunnitelmaa kallion louhinnan ja murskauksen aiheuttaman pölyn leviämisen estämistä ympäristöön ja arvokkaille luontokohteille.

Niin ikään asemakaavaehdotuksesta puuttuvat suunnitelmat kaava-alueen teiden rakentamisen edellyttämän massoituksen ja tien käytön hulevesien kokoamisesta ja käsittelystä. Lisääntyvän liikenteen erityisesti koulua käyviin lapsiin kohdistuvat

turvallisuusriskit ovat ehkäisemättä.

Lähiasutukseen kohdistuvan jatkuvan melusaasteen ja 24/365 valosaasteen asukkaisiin aiheuttamat terveysvaikutukset sekä luontoon kohdistuvat häiriöt ovat arvioimatta. Jatkuva melu- ja valosaaste aiheuttavat stressiä, unettomuutta, keskittymishäiriöitä ja psyykkisiä ongelmia. Valosaaste aiheuttaa häiriöitä eliölajien luontaiseen käyttäytymiseen.

Asemakaavan toteutumisen vaikutukset olemassa olevien virkistysalueiden ja kulttuurimaiseman arvon menetyksiin ovat arvioimatta. Niin ikään asuinviihtyisyyttä ja kiinteistöjen arvojen laskua koskevia menetyksiä ei ole arvioitu.

2. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto

Ympäristöministeriö on kaavoituksen maankäyttöä ohjaava ylin viranomainen. Pirkanmaan ELY-keskus on kaavoituksen alueellinen valvova viranomainen. Myös Pirkanmaan ELY-keskus kiinnittää lausunnossaan 8.11.2024 huomiota Alumiinitien asemakaavaluonnoksen kaavoituksen edellytysten laiminlyönteihin:

”Pirkanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon Alumiinitie 1:n asemakaavasuunnitelmasta. Alueellinen viranomainen on kiinnittänyt huomiota asemakaavaehdotuksen puutteisiin koskien maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamia kaavoitusmenettelyjä.

Pirkanmaan ELY-keskus tuo esiin asemakaava-alueen sijainnin valtakunnalliseksi esitetyllä ja maakunnallisesti arvokkaalla Pyhäjärven-Nokianvirran-Kuloveden kulttuurimaisema-alueella (Mam).

Alueellinen viranomainen huomauttaa, että asemakaavojen tulee perustua voimassa olevaan yleiskaavaan ja esittää, että Alumiinitien suunnitelma edellyttää Siuro-Kulju-Linnavuori-Lukkila-Hautamoision osayleiskaavan valmistumista ja asemakaavan sopeuttamista osayleiskaavaan ennen hyväksyntää.

Edelleen ELY-keskus lausuu, että ennen asemakaavan laadintaa yleiskaava tulee päivittää tai asemakaavatyön yhteydessä tulee laatia yleiskaavallinen tarkastelu. Lausunnossa huomautetaan myös valmisteilla olevasta strategisesta yleiskaavasta.”

Tätä ei ole tehty.

3. Pirkanmaan ELY-keskuksen vaatimukset luonnonsuojelulain suojeleman liito-oravan huomioitta jättämisestä Alumiinitien asemakaavaehdotuksessa:

”Toisin kuin kaavaselostuksessa on esitetty, avointen peltoalueiden keskelle jäävä metsäalue on todettu olevan liito-oravan käytössä oleva ydinalue (kartta 13, kohde 2; Luontoselvitys Kotkansiipi 2019), ja alueelta on aikaisempia havaintoja liito-oravan käytössä olevista pesäpuista (kolopuut). Merkkejä liito-oravasta ei havaittu asemakaavan luontoselvityksessä (Tmi Luonto-Lasse 2023).

Viimeaikaisen oikeuskäytännön tulkinnan mukaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat suojeltuja, mikäli lajia on aikaisemmin tavattu alueelta, aikaisemmasta havainnosta ei ole huomattavan kauan, ja mikäli liito-oravan on mahdollista palata alueelle

(EUT C/477/19, KHO 2451/2023). Siten alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittama liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikka, jota ei saa hävittää tai heikentää. TY-alueen sijoittaminen liito-oravan reviirille ei ole mahdollista ilman luonnonsuojelulain 83 § mukaista poikkeuslupaa. Poikkeusluvan ehdot ovat erittäin tiukat, ja poikkeusluvan saaminen edellyttää, että kaavahanke on yleisen edun kannalta erittäin tärkeä.”

Pidämme moitittavana menettelyä, jossa kunta jättää ottamatta huomioon luonnonsuojelulain määräykset ja alueellisen viranomaisen ohjauksen.

Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota alueen muiden arvokkaiden luontokohteiden sekä kulttuuristen ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin puuttumiseen sekä hulevesien hallinnan ja liikenteen järjestämiseen. Näitä lisättiin asemakaavaehdotukseen ELY-keskuksen lausunnon jälkeen.

Myös Pirkanmaan maakuntamuseo huomauttaa lausunnossaan tehdaslaitoksen sijoittamisesta alueellisesti arvokkaan kulttuurimaiseman välittömään läheisyyteen.

Pidämme asemakaavaselistusta vaillinaisena, kun edellä kerrottuja olennaisia ja vaikutuksiltaan merkittäviä tekijöitä mainitaan asemakaavaehdotuksen selostuksessa, mutta suunnitelmat käytännön järjestämisestä puuttuvat.

Mielestämme Alumiinitien asemakaavaehdotus on tehty vastoin voimassa olevaan maankäyttö- ja rakennuslain ja luonnonsuojelulain määryksiä. Asemakaavaehdotuksen eri tekijöiden huomioinnin toteutuksessa on vakavia puutteita.

Esitämme, että Alumiinitien asemakaavaehdotusta ei hyväksytä edellä kerrotuilla perusteilla.

Nokialla 22.04.2025

Keijo Rantanen
Puheenjohtaja

Tiina Kauppi
Sihteeri